

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

ŁODZIANIE Z PASJĄ

WIELBICIEL
STARYCH MONET

strona 7

NOWE TERMINY BUDOWY TUNELU

SPRAWDŹ ORGANIZACJĘ RUCHU NA NAJBLIŻSZE TYGODNIE **strona 3**

AKTUALNOŚCI

PRZESŁODKIE
WIKUNIE
W ORIENTARIUM

strona 2

AKTUALNOŚCI

MIASTO
WALCZY
Z SUSZĄ

strona 3

WYDARZENIA

TO JESZCZE NIE KONIEC
ŚWIĘTOWANIA
600-LECIA ŁODZI!

strona 8-9

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

600 NAGRÓD NA 600-LECIE ŁÓDZI

Rozstrzygnięto jubileuszowy konkurs Karty Łodzianina. Aż 15 tys. użytkowników Karty wzięło udział w konkursie „600 nagród na 600-lecie Łodzi”, organizowanym przez Łódzką Organizację Turystyczną.

Nagrodę główną, czyli ufundowany przez Port Lotniczy im. Władysława Reymonta dwuosobowy bilet do Brukseli i z powrotem, wygrał pan Adam Borowski. – Co trzeba zrobić żeby za darmo polecieć do Brukseli? Trzeba być dobrym Łodzianinem, mieć Kartę Łodzianina i jak najczęściej korzystać ze wszystkich udogodnień i ofert, które w niej są – krótko wyjaśnił swój sukces laureat głównej nagrody. Udział w konkursie Karty Łodzianina na 600-lecie Łodzi polegał na zbieraniu punktów za różne aktywności w aplikacji: zakupy biletów MPK, parkowanie samochodu, zakupy u partnerów KŁ, terminowe przedłużenie Karty lub za wyrażenie zgody mar-

ketingowej. Konkurs trwał od marca do lipca 2023 r. Oprócz Portu Lotniczego im. Władysława Reymonta w Łodzi sponsorami głównymi konkursu byli: English Language Center, która ufundowała roczny kurs nauki angielskiego w semestrze 2023/2024, FOLKSTAR (zestaw deserowy dla sześciu osób), MediaMarkt (m.in. robot sprząający Beko), FlixBus (2 darmowe przejazdy dla 2 osób po Polsce w ramach projektu #zaFLIXuj się w Polsce), TOR ŁÓDŹ (szkolenia techniki jazdy I stopnia – Safe Driver). Aktualnie liczba użytkowników Karty Łodzianina wynosi ponad 330 tys. osób.

TW

FOTO: ŁÓDŹ.PL, FREEPIK

WEGA CZEKA W SCHRONISKU NA DOM

Wega trafiła do schroniska 11 września 2022 r., miała wtedy ok. 8 lat. To urocza suczka, przyjazna, towarzyska, przyjacielsko nastawiona i czuła. Wega potrzebuje bliskości i uwagi człowieka.

Suczka szuka kontaktu i chętnie spędza czas w towarzystwie ludzi. Ładnie chodzi na smyczy. Dogaduje się z innymi psami i potrafi nawiązywać pozytywne relacje, dlatego jest szansa, że może być kolejnym pieskiem

w rodzinie. – Ma radosne usposobienie i łagodny charakter. Jest pełna pozytywnej energii, gotowa do wspólnych zabaw i aktywności – mówi Marta Olesińska, szefowa Schroniska dla zwierząt w Łodzi. – Wega skradła nasze serca. Czy skradnie również Twoje? Osoby zainteresowane adopcją suni zapraszamy do kontaktu ze schroniskiem: schronisko.biurowo2.pl

RedSch

Tysiąc nowych EKOLATARNI

Zdalnie sterowane latarnie ledowe zastąpią dotychczasowe łódzkie oświetlenie uliczne. Nowy sprzęt będzie nie tylko ekologiczny (ograniczy zużycie energii), ale również niezwykle nowoczesny.

roku na ulicach Inflanckiej, Łągowickiej, Rudzkiej, Bartoszewskiego, Ustronnej i Siostrzanej. Łączna wartość inwestycji w ekolatarnie to ponad 4 mln zł, z czego zdecydowana większość to środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Od 2012 r. w Łodzi zainstalowano 7500 energooszczędnych latarni. Obecnie to ponad połowa łódzkiego oświetlenia ulicznego. Oprawy energooszczędne pozwalają zaoszczędzić ok. 40-50% zużywanej energii w stosunku do opraw tradycyjnych.

MK

INFO

Zainstalowanie nowych opraw ledowych ograniczy emisję CO₂ o ok. 67%, co pozwoli na redukcję emisji do 222 Mg/rok. Szacowane oszczędności na energii elektrycznej to ok. 800 tys. zł w skali roku.

Oświetlenie latarni będzie można dostosowywać zdalnie, w zależności od warunków pogodowych. W planach jest wymiana przynajmniej 1000 starych opraw sodowych na nowe oprawy ledowe wraz z systemem sterowania. Możliwe jednak, że uda się zrealizować nawet dwa razy więcej takich wymian. Prace przeprowadzone mają być jeszcze w tym

FABRYKA AKTYWNOŚCI MIEJSKIEJ

ANGIELSKI ZA DARMO

Najmłodszy łodzianin będą mogli za darmo poprawić swoją znajomość angielskiego.

Podczas 32. interaktywnych warsztatów dzieci nauczą się posługiwać językiem oraz lepiej poznają kulturę i historię krajów anglosaskich. Zakończeniem kursu będzie

wystawiona przez uczestników sztuka teatralna. Projekt skierowany jest do podopiecznych świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych, rodzin zastępczych i domów dziecka. Zajęcia już się rozpoczęły, ale zapisy trwają. Zgłoszenia można wysyłać na adres office@levelupngo.com.

MK

Przesłodkie WIKUNIE w Orientarium

W weekend 600-lecia Łodzi w Orientarium na świat przyszły dwie wikunie. Gatunek ten to najmniejszy przedstawiciel rodziny wielbłądowatych i protoplasta alpaki.

W Orientarium wikunie hodowane są od lat. Aktualnie stado liczy siedem osobników, w tym dwa młode. Samce urodziły się na oczach zwiedzających.

MK

CIEMNA STRONA MIASTA NA SYGNALE

SCHOWAŁ MEFEDRON POD KAMIENIEM

Policjanci na ul. Pryncypalnej zauważyli młodego mężczyznę, który rozglądając się nerwowo, chował coś pod kamieniem. Gdy zatrzymali radiowóz, 24-latek podniósł zawiniątko z ziemi i szybkim krokiem zaczął się oddalać. Kryminalni zatrzymali mężczyznę, okazało się, że pod kamieniem próbował ukryć mefedron. Więcej środków odurzających policjanci znaleźli w użytkowanym przez niego i zaparkowanym nie-

opodal seacie. Za siedzeniem kierowcy ukryty był sportowy plecak, a w nim torbki strunowe i pudełka zawierające porcje mefedronu, marihuanę i LSD. W sumie policjanci zabezpieczyli 130 gramów brutto środków odurzających. Dwudziestoczterolatek usłyszał zarzuty wprowadzania do obrotu znacznych ilości środków odurzających, co zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 12.

rd

TUNEL ŚREDNICOWY W CENTRUM

NOWE TERMINY I PLANY BUDOWY

Na początek września PKP planują zamknięcie al. Kościuszki przy ul. Zielonej. Zanim to jednak nastąpi, czekają nas prace przygotowawcze.

3 września to nowy termin zamknięcia al. Kościuszki u zbiegu z ul. Zieloną na potrzeby budowy tunelu średnicowego realizowanego przez PKP. Pierwsze ustalenia mówiły o 26 czerwca, jednakże

jak tłumaczy inwestor, na realizację prac wpływają kwestie finansowe, techniczne i formalne.

Czekamy na potwierdzenie terminu

Jeśli termin się potwierdzi, 3 września zamknięte zostanie jedno z głównych skrzyżowań w naszym mieście. Zmieni się trasy autobusów nocnych, które zabierać będą pasażerów z przy-

stanków na odcinku od ul. Struga do ul. 6 Sierpnia, a następnie zawrócą przez torowisko i pojedą ul. Wólczańską. Bez zmian, zgodnie z poczynionymi ustaleniami z wykonawcą tunelu, mają kursować tramwaje. Po zamknięciu drogi stworzony zostanie torowy bajpas, który umożliwi kursowanie tramwajów podczas budowy podziemnej stacji.

Przystanki tymczasowe

Zanim jednak PKP przystąpią do budowy stacji Łódź Śródmieście, postawione mają zostać tymczasowe przystanki tramwajowe przy al. Kościuszki, przy ul. 6 Sierpnia, oraz utworzona będzie zawrotka przez torowisko pomiędzy ul. 6 Sierpnia a ul. Zieloną dla samochodów i autobusów. Prace te wy-

konawca tunelu zaplanował na okres od 10 do 28 sierpnia. Spowoduje to zajęcie lewych pasów al. Kościuszki w obu kierunkach w rejonie ul. 6 Sierpnia.

Kiedy otwarcie Wólczańskiej?

Łodzianie czekają również na otwarcie ul. Wólczańskiej, które znacznie ułatwiłoby podróżowanie w centrum miasta. Biuro

Inżyniera Miasta przygotowało projekt organizacji ruchu, aby przyspieszyć otwarcie ulicy. Teraz czas na ruch ze strony inwestora i wykonawcy, aby dopełnili formalności i zlecieli wprowadzenie zmian w ruchu i otwarciu ul. Wólczańskiej. Ma to nastąpić najpóźniej wraz z zamknięciem al. Kościuszki.

TAnd
FOT.LODZ.PL

Po niezwykle trudnym okresie suszy służby miejskie zwiększają intensywność nawadniania i pielęgnowania terenów zieleni. Na ten cel przeznaczono właśnie dodatkowe 300 tys. zł.

Ekspertki uspokajają też, że nie wszystkie drzewa, które wyglądają na uschnięte, trzeba będzie zastąpić nowymi. A jeśli już tak się stanie, podatnicy nie dołożą do tego ze swoich portfeli.

Tegoroczny lipiec był najgorętszym miesiącem w historii światowych pomiarów, dlatego za dodatkowe pieniądze z budżetu miasto zakupi 1200 worków do nawadniania roślin.

Warto też wiedzieć, że nie zawsze uschnięte drzewo oznacza śmierć rośliny.

- Drzewa adaptują się do niedoboru wody, składników

ralnych, stresu termicznego lub świetlnego poprzez opadanie liści. Wiele drzew jest w stanie w pełni się zregenerować

w momencie poprawy warunków pogodowych - tłumaczy Maciej Riemer, dyrektor Departamentu Ekologii i Klimatu Urzędu Miasta Łodzi.

Taka sytuacja ma

miejsce na przykład przy pl. Reymonta. Rośliny, które wyglądają tutaj na martwe, zahibernowały i da się je uratować. Warto też dodać, że drzewa sadzone przez miasto są objęte kilkuletnią gwarancją wykonawców takich prac. W przypadku zniszczenia lub wyschnięcia drzew dokonuje się nowych nasadzeń wiosną lub jesienią na koszt firm.

PaW

FOT.LODZ.PL, FREEPIK

REWITALIZACJA

TRWA ODNOWA KAMIENICY PRZY PÓŁNOCNEJ

Prace budowlane trwają zarówno we wnętrzach, jak i przy zagospodarowaniu podwórza. Tynkowane są klatki schodowe, murowane są przewody kominowe oraz układana jest izolacja na elewacjach. Co jeszcze dzieje się pod adresem Północna 7?

Na drewnianych stropach układane są specjalne podłogi, chroniące budynek przed pożarem. Rozpoczęły się również roboty przygotowawcze do montażu systemu ocieplenia. W mieszkaniach i lokalu usługowym trwają prace przy układaniu przewodów wentylacyjnych oraz instalacji wodno-kanalizacyjnych. W najbliższych dniach rozpocznie się układanie przewodów elektrycznych i teletechnicznych. W budynku gospodarczym burzone

są stare ścianki działowe, powstają tam też nowe fundamenty.

Kompleksowy remont

Budynki zostaną całkowicie odnowione i podłączone do centralnego ogrzewania. Wewnętrzny układ pomieszczeń ulegnie przebudowie. W rozplanowanych na nowo mieszkaniach będą kuchnie lub aneksy kuchenne oraz łazienki. Część z nich zostanie przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Inwestycja nie ominie również podwórza, które po remoncie będzie przyjaznym miejscem do odpoczynku dla całych rodzin.

Zielone podwórko

Przy ul. Północnej 7 powstanie zielone podwór-

ko, a w nim strefa relaksu, miejsca do wypoczynku i sąsiedzkich spotkań. Zasiiane zostaną nowe trawniki i posadzone będą liczne krzewy. Na ścianach budynków pojawią się stelaże i zielone pnącza. Na podwórku staną stojaki rowerowe, a do użytku mieszkańców oddana będzie stylizowana altana na odpady. Prace wyniosą ponad 10 mln zł. Inwestycja zostanie zakończona w IV kwartale 2023 r.

ML
FOT.LODZ.PL

FOTO. ŁÓDŹ.PL, MAT. PRAS. FREEPIK

METAMORFOZA WŁÓKIENNICZEJ ZACHWYCA

Ulica Włókiennicza – niegdyś Kamienna, o której pisała przed laty Agnieszka Osiecka – do niedawna uchodziła za najbardziej zaniedbaną w Łodzi. Teraz, po rewitalizacji zachwyca mieszkańców i turystów.

Niewielka, mająca niewiele ponad 300 m, łącząca ulice Kilińskiego i Wschodnią, przyciąga wzrok odnowionymi kamienicami.

Zamiast smutnych podwórek pojawiły się place z trawnikami i ławeczkami. Zachwył budzi m.in. neorenesansowa willa, należąca do dawnego miejskiego architekta – Hilarego Majewskiego.

13 wyremontowanych kamienic

Do końca 2023 r. przy ul. Włókienniczej – w ramach programu Rewitalizacji Ob-

szarowej Centrum Łodzi – oddanych zostanie 13 kamienic, a w nich 223 komfortowe mieszkania komunalne, 32 lokale dla mikroprzedsiębiorców, pięć mieszkań chronionych oraz trzy placówki pełniące funkcje społeczne. Obok remontowanych kamienic pojawiają się zielone skwery, przyjazne podwórka i bezpieczne place zabaw. Wartość inwestycji przy ul. Włókienniczej to 90 mln zł.

Co dalej?

Do puli zrewitalizowanych budynków dołączy niedługo narożnik z ulic Wschodniej 52 i Włókienniczej 2. Obecnie trwają tu intensywne prace wykończeniowe i jeszcze w wakacje odsłonięta zostanie kolejna niezwykła elewacja. Budynki przy ulicach Wschodniej 52 i Włókienniczej 2 zostaną całkowicie odnowione oraz podłączone do centralnego ogrzewania. Gruntowny remont przejdą instalacje

elektryczna, wodna i gazowa. Budynek uzyska dostęp do sieci światłowodowej. W mieszkaniach znajdą się osobne kuchnie lub aneksy kuchenne. Wyposażenie łazienek obejmie wanny lub prysznice, ubikację oraz kompletny zestaw baterii. W b u d y n k u p r z y ul. Wschodniej 52 oddanych zostanie 18 mieszkań komunalnych i sześć lokali usługowych na wynajem. Przy ul. Włókienniczej 2 powstanie 21 mieszkań komunalnych, w tym jedno dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, oraz cztery lokale usługowe przeznaczone na wynajem. Finał inwestycji planowany jest na jesień 2023 r. Jej wartość to 12 mln zł.

Miejsce spotkań mieszkańców

Na podwórku staną ławki, trze-

pak i altany jako miejsca spotkań dla mieszkańców. Nawierzchnia podwórza zostanie odnowiona. Wyznaczone tereny zielone urozmaicą krzewy, rośliny pnące oraz drzewo, a wokół nich zostanie zasiany trawnik. Dla pnączy powstanie trejaż na altanie. Ponadto pojawią się budki lęgowe dla jerzyków i innych ptaków.

ML

RAPORT Z PRAC NA PRZYBYSZEWSKIEGO

Postępują prace na remontowanej ul. Przybyszewskiego. Już w sierpniu oddany do użytku zostanie pierwszy z trzech nowych wiaduktów na jej widzewskim odcinku, a równolegle trwa modernizacja ul. Przybyszewskiego od al. Śmigłego-Rydza do ul. Grabowej.

– Powstaje tam odwodnienie torowiska i jezdnii. W okolicach skrzyżowania z ul. Łęczycką zakończono już przebudowę sieci gazowej, teraz odbywa się montaż nowego oświetlenia i konstrukcji

torowiska oraz budowa kanału technicznego – mówi Agnieszka Kowalewska-Wójcik, dyrektorka Zarządu Inwestycji Miejskich. Trwa też przebudowa ul. Przybyszewskiego od pl. Reymonta do ul. Grabowej, gdzie aktualnie toczą się prace wo-

dociągowe. Ten odcinek również będzie przebudowany na całej szerokości, łącznie z chodnikami, infrastrukturą tramwajową i przystankami, które mają wyglądać jak te przy ul. Piotrkowskiej. Istniejące trawniki zostaną poddane pielęgnacji, dosadzona zostanie też nowa zieleń, w tym trawy ozdobne i krzewy. Łódzka Spółka Infrastrukturalna przebuduje sieć wodociągową z przyłączami na całym odcinku objętym inwestycją ZIM. Jej finał zaplanowano na IV kwartał 2023 r., a łączna wartość projektu i jego wykonania to ponad 100 mln zł.

ML

URZĄD STANU CYWILNEGO

Remont willi Ernsta Leonhardta

Dobiega końca pierwszy etap remontu dawnej willi Ernsta Leonhardta przy ul. Pabianickiej 2, w której mieści się Urząd Stanu Cywilnego.

Objemuje on kompleksową modernizację wnętrza wraz z montażem klimatyzacji, dzięki której wysokie i niskie temperatury nie przeszkadzają żadnej ceremonii ślubnej. Ostatni etap inwestycji dotyczy zamówienia i wstawienia nowych mebli. Prace zostaną zakończone w połowie września. Podczas remontu odkryto prawdziwą perłę architektoniczną! Za dawną instalacją ukryte były zabytkowe kolumny, które najprawdopodobniej stanowiły część

ogrodu zimowego Ernsta Leonhardta. Były w opłakanym stanie, ale po renowacji ponownie nabrały swojego dawnego blasku. Z uwagi na walory artystyczne poprzedniej aranżacji miasto przekazało ją Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego.

TW

ulica

Zachodnia

KU LEPSZEMU

Po okresie frustrującej stagnacji widać wreszcie zmiany na zapuszczonej przez lata wschodniej części ul. Zachodniej, pomiędzy ul. Zieloną a ul. Próchnika. Z krajobrazu znikają ruiny, a rysują się już kształty nowych inwestycji.

Biblioteka Secesja

Na ostatnim etapie jest już rewitalizacja budynku przy ul. Zachodniej 76, pozostałości po kamienicy, której front wyburzono jeszcze w latach 60. XX w. podczas poszerzania ciągu ul. Zachodniej/al. Kościuszki. Ocalała oficyna po generalnym remoncie stanie się siedzibą nowej filii Biblioteki Miejskiej w Łodzi pn. „Secesja” – z racji zachowanych zdobień z epoki. Elewację oraz wnętrza wybudowanej w pierwszych latach XX w. kamienicy zdobią przepiękne motywy roślinne, pośród których zobaczymy m.in. laskę Hermesa. Klatkę schodową oraz wnętrza zdobią liczne sztukaterie secesyjne. Aktualnie trwają tu prace zagospodarowywania terenu, podbudowy pod nową drogę, we wnętrzu prowadzony jest montaż stolarki drzwiowej oraz prace konserwatorskie na elementach zachowanych do renowacji.

Wartość inwestycji przy ul. Zachodniej 76 to ponad 7 mln zł.

Po zakończonym remoncie nowe miejsce na kulturalnej mapie Łodzi wypełni bogaty księgozbiór, sprofilowany pod kątem historii miasta i jego architektury oraz światowych trendów w planowaniu przestrzeni miejskiej. Biblioteka Secesja będzie miejscem organizacji wykładów i prelekcji poświęconych historii miasta, warsztatów plastycznych, których głównym tematem jest miasto, a także spotkań autorskich.

Biała Kamienica

Po sąsiedzku rośnie Biała Kamienica – nowy dom wielorodzinny, wzniesiony na działce przy zbiegu ul. Zachodniej z ul. Więckowskiego, inwestycja spółki Yuniversal Development. Ma to być wielorodzinny budynek o wysokości siedmiu kondygnacji z 69 mieszkaniami, dwoma lokalami usługowymi na parterze, podziemnym garażem, parkingiem na poziomie 0 i tarasem widokowym na najwyższej kondygnacji. Swą bryłą oraz detalami architektonicznymi ta współczesna wizja wielokompleksowej kamienicy, zaprojektowana przez

prof. Roberta Sobańskiego z Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, ma nawiązywać do kamienicznego stylu typowego dla dawnej Łodzi. Elegancka estetyka, którą można podziwiać na wizualizacjach inwestycji, wzbudziła spore zainteresowanie Łodzian i walnie może przyczynić się do poprawy wizerunku najbliższej okolicy.

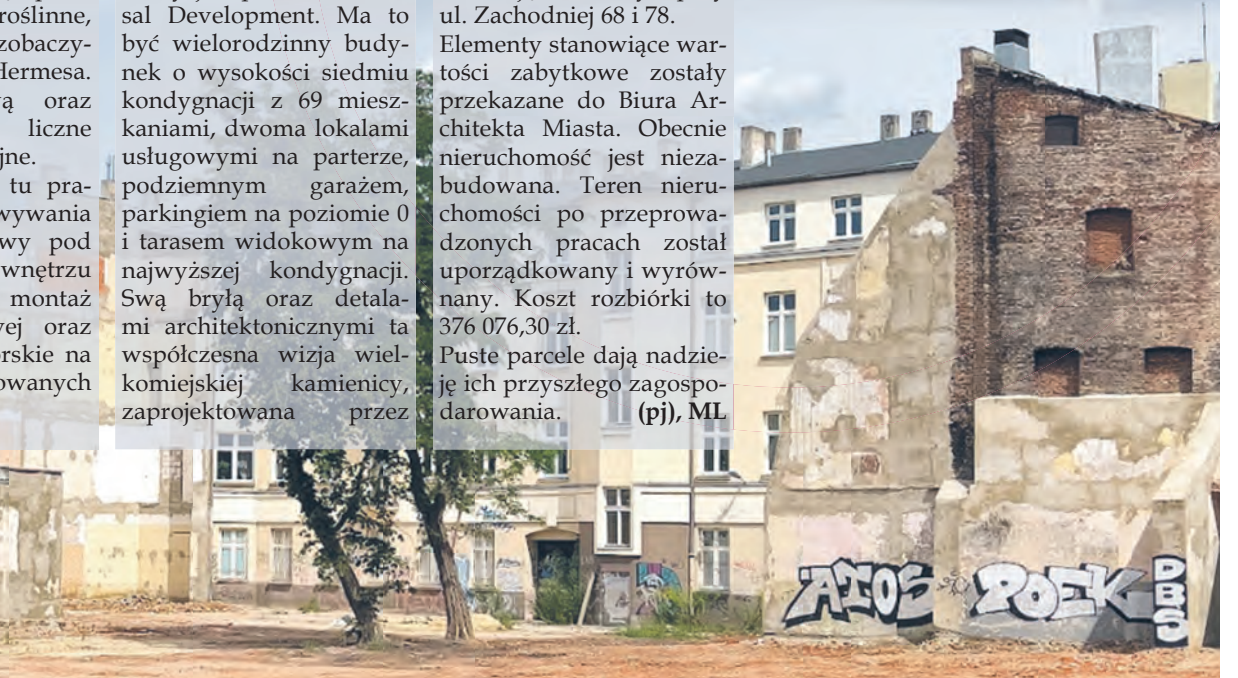
Przystanek Łódź Śródmieście

Sto metrów obok, choć już po zachodniej stronie ul. Zachodniej, trwa budowa przystanku Łódź Śródmieście na trasie powstającego pod Łodzią kolejowego tunelu średnicowego.

Nowej i remontowanej zabudowy nie będą już przytłaczać okoliczne ruiny. Miasto rozebrało niszczące domy przy ul. Zachodniej 68 i 78.

Elementy stanowiące wartości zabytkowe zostały przekazane do Biura Architekta Miasta. Obecnie nieruchomość jest niezabudowana. Teren nieruchomości po przeprowadzonych pracach został uporządkowany i wyrównany. Koszt rozbiórki to 376 076,30 zł.

Puste parcele dają nadzieję ich przyszłego zagospodarowania. (pj), ML

FENOMEN SPORTÓW EKSTREMALNYCH

Wśród seniorów rośnie zainteresowanie sportami ekstremalnymi. Moda na nie przywędrowała do nas z Zachodu i trafiła na podatny grunt. Coraz więcej osób 60+ biega maratony, lata na paralołtni, skacze ze spadochronem czy na bungee. Co przyciąga ludzi do sportów wysokiego ryzyka? Czy każdy może ich spróbować?

Choć dla zdrowia najważniejsza jest regularna, niekoniecznie intensywna aktywność, dla niektórych osób jest ona niewystarczająca. Wybierają więc sporty ekstremalne, które pozwalają im zmierzyć się

z samymi sobą i pokonywać własne ograniczenia.

Skąd się to wzięło?

Przyczyn wzrostu zainteresowania sportami ekstremalnymi upatruje się w zmianach, do jakich doszło w XX i XXI w. W wykonywaniu wielu niebezpiecznych, trudnych i wymagających siły i odporności psychicznej. Popularność tych sportów wśród osób 60+ często wiąże się z potrzebą poczucia się młodszym. Dzięki ta-

kim aktywnościom seniorzy mogą się poszczycić swoją odwagą i sprawnością, a także konkurować z młodszymi.

Adrenalina

Sporty ekstremalne jednym dają poczucie wolności, innym pozwalają walczyć ze słabościami i lękiem. Aktywności związane z podejmowaniem ryzyka, takie jak wspinaczka wysokogórska, skoki spadochronowe czy paralołtniarstwo, zwiększają wydzielanie adrenaliny. Aktywizuje ona cały organizm do działania na najwyższych obrotach.

Seniorzy z ekstremalnym hobby

Starość to tylko stan umysłu – coraz częściej udowadniają to seniorzy na całym świecie. Dziś emeryci nie chcą już tylko szydełkować i zajmować się wnukami, ale decydują się na realizowanie marzeń i pasji, również tych nietypowych. Seniorzy udowadniają, że zaawansowany wiek nie musi być przeszkodą. Przykładem może być Peggy McAlpine z Wielkiej Brytanii – najstarsza osoba na świecie, która poleciała paralołtnią. W kwietniu 2012 r. wzbijała się w powietrze, mając 104 lata! Przykładem śmiałka z pewnością jest też niezujący już Aleksander Doba. Ten polski podróżnik i odkrywca w wieku 64 lat samotnie przepłynął Atlan-

tyk na łodzi napędzanej jedynie siłą mięśni. Czy skoki spadochronowe to nieziszczalne marzenie osoby w starszym wieku? Otóż nie! Ten sport ekstremalny cieszy się wyjątkową popularnością wśród seniorów na całym świecie, również w Polsce. Światowy rekord należy do Kanadyjczyka Armanda Gendreau, który skoczył ze spadochronem w wieku 101 lat. My możemy poszczycić się panią Bolesławą

zakup lub wypożyczenie sprzętu (uprząże, specjalne buty, magnety do nacierania rąk).

Oczywiście wszystko bezpiecznie, z assekuracją trenera, przycięci do specjalnych lin. Czy to sport dla seniorów? Jasne! Niektórzy przy okazji zajęć w Centrach Seniora już jej spróbowali i nie żałują. Teraz wrócili „na ściankę”.

Badania to podstawa

Nie ulega wątpliwości, że uprawianie sportów ekstremalnych niesie za sobą podwyższone ryzyko kontuzji, groźnych urazów czy nawet śmierci. Chwila nieuwagi może doprowadzić do bardzo poważnych konsekwencji zdrowotnych. Pomijając większe ryzyko kontuzji i zranień, wysiłek ekstremalny jest dobry jedynie dla niektórych. Dlatego właśnie przed rozpoczęciem przygody z taką aktywnością, zalecana jest konsultacja z lekarzem rodzinnym, a także wykonanie szeregu badań. Wszystko po to, by wykluczyć dolegliwości, które mogłyby narazić nas na niebezpieczeństwo w trakcie, np. skoku na bungee czy latania na paralołtni.

Jońca z Jeleniej Góry, która swój pierwszy skok ze spadochronem oddała w wieku 80 lat. Tak jej się to spodobało, że dwa lata później postanowiła go powtórzyć.

Ekstremalni łodzianie

Niejednemu młodemu, który staje przed 13-metrową ścianą wspinaczkową, uginają się nogi w kolanach, a w Łodzi seniorzy napisali grant, by móc realizować swoje pasje wspinaczkowe! Dzięki grantowi będą mieć „kieszonkowe” na wejścia do centrum wspinaczkowego na

Michał M. Zagórowski jest pasjonatem numizmatyki. To właśnie z jego inicjatywy powstał łódzki indeks numizmatyczny, zawierający spis 30 monet z różnych części świata.

W świecie starych monet

Urodził się w Łodzi i mieszkał w niej przez 10 lat. Później wyprowadził się do Niemiec, studiował we Francji, a od 2005 r. mieszka w Zurychu. W Szwajcarii pracował w branży podatkowej i bankowej, wtedy też rozwijał swoją pasję do monet. – Po raz pierwszy zetknąłem się z nimi, gdy miałem 14 albo 15 lat – opowiada Michał Zagórowski. – Dziadek kupował mi srebrne, międzywojenne monety. Lubilem je, ale nie były mi wtedy potrzebne do szczęścia.

Po latach do nich wrócił i jak przyznaje, bardzo się zdziwił. Okazało się, że są

numizmatycznymi, cennymi obiektami.

Dobra inwestycja

– Numizmatykę postrzegam dzisiaj jako kompletnie nieatrakcyjną, ale myślę, że ludzie chętnie zaczęliby zbierać monety, gdyby wyjaśniono im, jak to dobrze robić – przyznaje Michał. Łódzianin wraz z żoną Joanną i przyjaciółmi – Magdą Cichawą i dr. Piotrem Palmą – stworzył zespół, który obrał za cel badanie poszczególnych numizmatów, śledzenie ich cen w czasie i zachęcenie zainteresowanych do inwestycji. – Z naszych obserwacji wynika, że niezależnie od wielkości inflacji ceny numizmatów ciągle rosną – podkreśla Michał. – Doszliśmy do wniosku, że dobrym pomysłem będzie stworzenie indeksu najlepiej rokujących monet. Ist-

nieją spisy notowań spółek, a także obligacji, ale jeżeli mowa o numizmatyce, to dotychczas coś takiego jeszcze nie powstało.

W 2023 r. pojawiła się strona numindex.com, na której znajduje się lista 30 reprezentacyjnych monet wraz z ich aktualnymi cenami. Witryna jest prowadzona w językach polskim, włoskim, niemieckim i angielskim. W stworzeniu tego indeksu pomagali laicy i eksperci. Ci pierwsi, wypełniając przygotowaną ankietę, wypowiadali się na temat tego, czego konkretnie oczekują. W kwestii wyboru poszczególnych okazów Michał kontaktował się z najlepszymi legendami numizmatyki z Polski i całej Europy. Każdy z nich miał inną wizję, dlatego zespół musiał wypracować pewien kompromis. Wśród zamieszczonych pozycji znajdują się numizmaty m.in. z Francji i Włoch. Uważni obserwatorzy zauważają też kilka kontrowersyjnych monet, m.in. te pojawiające się w państwach kolonialnych, np. Tunezji i Erytrei, a także tę, która była bita w Wolnym Mieście Gdańsku. – Każdy numizmatyk z Niemiec stwierdzi, że ta moneta jest niemiec-

ki i m o k a z e m, ale są też tacy, którzy powiedzą, że to polski numizmat – dodaje łódzianin.

Łódzki indeks

W spisie znajduje się również moneta pochodząca z łódzkiego getta. Temat II wojny światowej i dzielnicy żydowskiej swego czasu bardzo zainteresował Michała. – Ghetto Litzmannstadt to jedyne getto, w którym bito monety – podkreśla. Na rynku bardzo łatwo znaleźć podróbki tych okazów, dlatego zainteresowani powinni kupować je wyłącznie w domach aukcyjnych. Za jedną sztukę w średnim stanie zachowania można zapłacić kilkaset złotych, a te w dobrym stanie kosztują nawet kilka tysięcy złotych. Gdy łódzianin zainteresował się tymi monetami, nawiązał kontakt z holenderskim numizmatykiem, mającym na ich temat szeroką wiedzę. To właśnie on w latach 90. poznał Mordechaia Browna – mężczyznę, który produkował monety w łódzkim getcie. Michał postanowił

spotkać się z tym twórcą.

– Miałem ogromne szczęście, bo okazało się, że Mordechai Brown jeszcze żyje – dodaje łódzianin. – Kiedy tylko nadarzyła się okazja, wsiadłem w samolot do Izraela. Dzięki niemu dowiedziałem się jeszcze wielu innych rzeczy na temat numizmatów z dzielnicy żydowskiej. Ta historia zainspirowała go do tego, aby nazwać stworzony spis łódzkim indeksem i skłoniła do propagowania numizmatyki związanej z Łodzią. Michał zachęca innych do interesowania się monetami.

Konrad Wojtczak

FOT. ŁODZ.PL, ARCHIWUM DOMOWE, FREEPIK

JAKA JEST TWOJA HISTORIA?

Napisz i opowiedz nam o swojej pasji:
redakcja_historia@biblioteka.lodz.pl

ŚWIĘTO NIEZALEŻNEGO TEATRU

INFO

Pełny program i informacja o dostępności biletów, które są w cenie 35–45 zł, znajdują się na stronie retroperspektywy.com
Karnety kosztują 200 zł (ulgowy) i 300 zł (normalny).

Już 18 sierpnia rozpocznie się XII Międzynarodowy Festiwal Teatralny Retroperspektywy, organizowany przez łódzki Teatr Chorea. To jedyny festiwal w Polsce, który odrzuca podziały na gatunki i nurty w teatrze i nie różnicuje artystów na zawodowców i amatorów.

W trakcie sierpniowych wieczorów łódzka publiczność będzie mogła obejrzeć wyjątkowe spektakle, a także wziąć udział w koncertach, warsztatach czy dyskusjach o ekologii, teatrze i tradycji.

Cztery premiery

Podczas festiwalu w Fabryce Sztuki (ul. Tymienieckie-

go 3) zaprezentowanych zostanie dziewięć spektakli, w tym cztery premierowe oraz cztery spektakle zagraniczne (z Ukrainy, Finlandii i Norwegii). Zaplanowano także trzy koncerty, w tym kończące festiwal widowisko muzyczno-poetyckie „Live!”, efekt współpracy polskich i norweskich artystów.

Co w programie?

W programie znalazły się m.in. premierowy spektakl Teatru Chorea „Księgi niepokoju. Stanisław/Antoni/Fernando” (18 sierpnia), spektakl Charkowskiego Państwowego Akademickiego Teatru Lalek im. V.A. Afanasyeva „Jestem OK” (19 sierpnia) i spektakl

poetycki „Pieśń słowronka” (20 sierpnia) czy premierowa sztuka „Dybuk” w reż. Łukasza Kłosa (25 sierpnia). Interesująco zapowiada się spektakl „Robot”, który powstał w wyniku współpracy polskich i chilijskich artystów (26 sierpnia).

W piątek, 18 sierpnia, odbędzie się koncert

„Rejs” zespołu Mur/Beton i Gadający Pies, będący realizacją stypendium artystycznego Miasta Łodzi 2023. Z kolei w sobotę, 26 sierpnia, zespół Hańba! zaprezentuje swój nowy album „Kryzys”. Koncert na dziedzińcu Fabryki Sztuki będzie otwarty dla publiczności. **mat. pras.**

MANUFATURA

SIERPIEŃ NA SPORTOWO

Sierpień to miesiąc, w którym goście Manufaktury mogą wyszaleć, tańcząc zumbę, wyciszyć się podczas praktykowania tai chi czy trenować jogę z widokiem na malowniczy Rynek Włókniarek Łódzkich.

Zumba z instruktorami Saturn Fitness

Latynoska muzyka, uśmiechnięci, pełni pozytywnej energii instruktorzy i proste, intensywne choreografie – to wszystko czeka na chętnych w każdą środę, o godz. 19:00 na rynku Manufaktury, tuż przy plaży. Wstęp wolny.

Joga na dachu

Z kolei w każdą sobotę o godz. 10:00 na tarasie Mu-

zeum Fabryki organizowane będą zajęcia jogi. Ćwiczenia przeznaczone są dla każdego, bez względu na stopień zaawansowania. Ćwiczącymi zaopiekuje się Joanna Skoraczyńska, dyplomowana instruktorka hatha jogi z piętnastoletnim stażem nauczycielskim. Aby wziąć udział w zajęciach jogi na tarasie, wystarczy zarezerwować miejsce, wysyłając e-mail na adres info@yogazoneonline.com, a po potwierdzeniu rezerwacji przez prowadzącą zajęcia przybyć na jogę w dobrym humorze i wygodnym ubraniu. Uczestnicy proszeni są o zabranie ze sobą maty do jogi. Na taras można wejść klatką

schodową na III piętro (od razu rozgrzewka zrobiona!) w bramie kina Cinema City lub wjechać windą na II piętro i wejść przez siedzibę Muzeum Fabryki.

Otwarte warsztaty gimnastyki tai chi

Tego samego dnia, ale godzinę później, czyli w każdą sobotę o godz. 11:00 przy plaży w Manufakturze będą odbywać się jeszcze otwarte zajęcia tai chi w wersji Mistrza Moy Lin Shin, które poprowadzą instruktorzy z Akademii Tai Chi i Lok Hup. Ćwiczyć może każdy bez względu na wiek i stan zdrowia. Wystarczą luźny strój i płaskie obuwie. Wstęp wolny. **mat. pras.**

600. URODZINY ŁODZI

TO JESZCZE NIE KONIEC!

Mimo że weekend z największymi atrakcjami urodzinowymi już za nami, to świętowanie 600-lecia Łodzi trwa. Co szykuje się w najbliższym czasie?

LETNISKO
KSIĘŻY MŁYN

To już trzecie wakacje z Letniskiem na Księżym Młynie. Ci, którzy nie wybrali się jeszcze na koncert, mają szansę do 26 sierpnia. Już w najbliższą sobotę, 12 sierpnia, Letnisko zaprasza na występ duetu LXS. Pod tajemniczą nazwą kryje się uznana wokalistka i współtwórczyni projektu Sonar - Lena Osieńska - oraz Steez, jeden z najbardziej rozpoznawalnych producentów muzyki rapowej i 1/2 duetu PRO8L3M. Na wspólnym albumie „Anima” eksplorują muzyczne fascynacje, eksperymentują z brzmieniami, szukając nieoczywistych dźwięków między gatunkami, na granicy popu i elektroniki. W line-upie Letniska nie mogło zabraknąć autora albumu „Letnisko”. Kinny Zimmer, młody twórca

SBM, powraca w nowej odsłonie i idealnie wpisze się klimat letniej sceny 19 sierpnia. I na finał tegorocznego festiwalu - duet Rogucki/Karaś. Pojawił się on na polskim rynku po ogłoszeniu zawieszenia działalności zespołów The Dumplings i Coma. Kuba Karaś odpowiada w tym tandemie za produkcję, a Piotr Rogucki zajmuje się tekstami, obaj dopieszczają muzykę. Zobaczmy ich na scenie Letniska 26 sierpnia.

Wszystkie koncerty rozpoczynają się o godz. 20:00 na scenie przy ul. Księży Młyn 16. Na stronie www.lcw.lodz.pl/letnisko_festiwal znajdziesz więcej informacji o koncertach oraz linki do kupienia biletów.

PIOTRKOWSKA
KAMERALNIE

30 sierpnia czeka nas jeszcze ostatni występ w ramach Piotrkowskiej Kameralnie. W pasażu Rubinsteina o godz. 20:00 usłyszymy przeboje zespołu Czerwono-Czarni. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny.

GREAT
SEPTEMBER

We wrześniu szykuje się kolejne wielkie święto muzyki. Program Great September wypełnią koncerty największych polskich gwiazd oraz najciekawszych debiutantów, spotkania i rozmowy, warsztaty, wystawy, pokazy filmów i znacznie więcej - wszystko przez trzy dni trwania wydarzenia, w samym centrum Łodzi.

Na Great September mieszają się gatunki muzyczne, spotykają też różne pokolenia artystów. I to przy wyjątkowych okazjach! Podczas drugiej edycji świętować będziemy okrągłe jubileusze prawdziwych legend polskiej sceny: 40-lecie zespo-

łów Moskwa oraz Wanda i Banda, a 55 lat po swoim debiucie na estradzie zaśpiewa u nas również jedna z najwybitniejszych wokalistek, Alicja Majewska. Na scenie wystąpią także m.in. Kaśka Sochacka, czyli muzyczne objawienie ostatnich lat, Włodi - współtwórca kultowych na rapowej scenie składów Molesta i Parias, Rat Kru, szalony duet grający elektronikę czy 19 Wiosen.

Festiwal potrwa od 14 do 16 września. Karnety na trzy dni festiwalu są już w sprzedaży. Więcej informacji znajdziesz na www.greatseptember.pl.

SONGWRITER
ŁÓDŹ FESTIWAL

Przez całe lato na łodzian czekają także koncerty pod zegarem, które wpisały się już na stałe w wakacyjny kalendarz imprez. Przy skrzyżowaniu ul. Piotrkowskiej z ul. 6 Sierpnia wystąpią

jeszcze Michał Kowalonek - 5 sierpnia, Myrski - 12 sierpnia, BIFF - 19 sierpnia, i Hubert Szczepan - 26 sierpnia. Koncerty są otwarte dla wszystkich.

KaWa, OHO

DZIEJE SIĘ W
PONIEDZIAŁEK

Lato na Abramce

O godz. 17:00 Fabryka Sztuki zaprasza małych i dużych na „Letnie Warsztaty na Abramce”. To już kolejne lato, kiedy w parku im. Abramowskiego organizowane są bezpłatne atrakcje, które uprzyjemniają wakacyjny czas. Tym razem zaplanowano warsztaty muzyczne dla dzieci do lat 3 z opiekunami. Spotkanie poprowadzi Natalia Wicher. Wstęp wolny.

Kino w EC1

Po godz. 21:00 na terenie EC1 w ramach plenerowych projekcji TME Polówka wyświetlony zostanie film „Słoń” - to kolejna propozycja sekcji „Jeszcze Polska”. Wstęp bezpłatny.

DZIEJE SIĘ WE
WTÓREK

Gimnastyka na Widzewskiej Górze

O godz. 18:00 na Widzewskiej Górze chętni mogą wziąć udział w gimnastyce. Zajęcia z nastawieniem na zmniejszenie stresu i napięcia, poprawę oddechu, mobilności i postury poprowadzi Anna Krupska - instruktorka różnych form ruchowych i oddechu. - Zapraszamy każdego, niezależnie od wieku i sprawności fizycznej - zachęcają organizatorzy. - Zabierzcie ze sobą matę, koc lub ręcznik, wodę do picia i ewentualne nakrycie głowy jako ochronę przed słońcem. Wstęp wolny.

Polówka

Ok. godz. 21:00 w parku na Zdrowiu widzowie obejrzą film z cyklu „The best off”. Tym razem czeka ich projekcja „Aftersun”. Z kolei w pałacu Biedermanna (ul. Franciszkańska 1/5) w sekcji „art&Science” wyświetlony zostanie film „Her”. Wstęp wolny.

BIBLIOTECZNY ROZKŁAD JAZDY

W ŚRODĘ

Wakacyjny szach mat
Biblioteka Kostka
(ul. Kostki-Napierskiego 4)
9 sierpnia, godz. 16:00

Klub szachowy w każdą środę spotyka się na rozgrywki. Chcesz dołączyć? Koniecznie weź ze sobą szachownicę! Zajęcia skierowane są do zaawansowanych i początkujących.

W PONIEDZIAŁEK

Let's talk
Biblioteka Kostka
(ul. Kostki-Napierskiego 4)
7 sierpnia, godz. 16:30

W sierpniowe poniedziałki zapraszamy na konwersacje z języka angielskiego. Spotkania prowadzi wolontariusz

WE WTOREK

Klub Myślowy Memo
Mediateka Memo
(ul. Moniuszki 5)
8 sierpnia, godz. 17:00

Pierwsze spotkanie z cyklu „Klub Myślowy Memo”, którego celem będzie przybliżenie różnych szkół filozoficznych, a także myśli społeczno-politycznych. Wydarzenia będą prowadzone w formie wykładów oraz dyskusji przez osoby specjalizujące się w danej tematyce. Pierwsze spotkanie pod hasłem „Podstawy marksizmu – czyli dlaczego praca nie przynosi satysfakcji” poprowadzą Mateusz Binias i Adrian Wójcik.

W CZWARTEK

Kurs fotografii w plenerze
Biblioteka Ferment
(ul. Wróblewskiego 67)
10 sierpnia, godz. 17:00

Wakacyjny minikurs fotografii portretowej w plenerze dla dorosłych nastawiony jest głównie na doskonalenie umiejętności praktycznych. Dla tych, którzy dopiero zaczynają swoją przygodę z fotografią, oraz tych, którzy mają już doświadczenie.

W PIĄTEK I SOBOTĘ

Biblioteka w plenerze
parki i place zabaw
11 i 12 sierpnia, godz. 11:00–15:00

W piątek:

- godz. 10:00 – Szukanie skarbu, plac zabaw przy bibliotece (ul. Garnizonowa 38)
- godz. 10:00–12:30 – Czytanie na śniadanie – wakacyjna biblioteka (park nad Jasieniem)
- godz. 10:30–14:00 – Biblioteka pod klonem – Bookcrossing połączone z konkursami i zagadkami (skwer przy bibliotece, ul. Lumumby 42)
- godz. 11:00–13:00 – Zielono mi, czyli bajkowe zabawy na trawie (park przy ul. Skalnej)
- godz. 11:00–13:00 – Z biblioteki na plac zabaw – czytamy, gramy, energią tryskamy (plac zabaw przy ul. Motylowej)
- godz. 11:00–14:00 – Letni chill z książką i zabawą przez kilka chwil (plac zabaw na osiedlu im. Władysława Jagiełły)
- godz. 13:00–15:00 – Malowanie na polanie, plac zabaw przy bibliotece (ul. Garnizonowa 380)
- godz. 17:00 – Jaki znak Twój... Bałuciarzu? – warsztaty projektowania herbu i flagi Bałut, cz. 1. – flaga – Biblioteka Słówka (ul. Boya-Zeleńskiego 15)

w sobotę

- godz. 11:00–13:00 – Lato z biblioteką w parku Julianowskim (plac zabaw Cyganka)
- godz. 11:00–13:30 – Biblioteka pod chmurką (plac zabaw przy ul. 11 Listopada 79)

FOTO: FREEPIK

RÓŻENIEC GÓRSKI

Różeniec górski, inaczej 'Rhodiola rosea', jest rośliną, której właściwości prozdrowotne znane są od stuleci. Początkowo była wykorzystywana w tradycyjnej medycynie ludowej, a dziś jest przedmiotem badań naukowców z całego świata, którzy szukają naturalnych metod wspierania równowagi psychicznej.

Swoje lecznicze właściwości zawdzięcza związkowi bioaktywnym, które obecne są w jego korzeniu i kłączach. Do tych najważniejszych należą: salidrozyd i rosawina, rozyna, rozaryna, rodnina, syringina, salidrozyd, flawonoidy i kwasy fenolowe.

Właściwości lecznicze

Różeniec górski to roślina posiadająca liczne właściwości prozdrowotne. Ma pozytywny wpływ na zdrowie

psychiczne - zwiększa odporność na stres, poprawia samopoczucie (podnosząc poziom serotoniny i dopaminy), a także łagodzi uczucie niepokoju i napięcia nerwowe. Roślina ta przeciwdziała również spadkom formy intelektualnej, poprawia pamięć, a ponadto zwiększa koncentrację i zdolność przyswajania informacji.

Stosowana jest pomocniczo w leczeniu zaburzeń pamięci, zespołach otępiennych oraz przy chorobach degeneracyjnych mózgu. Różeniec górski poprawia też wydolność fizyczną, zmniejsza zmęczenie i wspiera układ immunologiczny. Poza tym substancje aktywne z kłącza i korzeni tej rośliny wykazują działanie przeciwzapalne i antyoksydacyjne - wspomagają profilaktykę i leczenie wielu różnych chorób, opóź-

niają starzenie się organizmu. Nic zatem dziwnego, że ludy z obszaru podbiegunowego, a przede wszystkim Skandynawowie i Rosjanie, stosowali kłącze różenca górskiego jako panaceum na wszelkie dolegliwości.

Jak stosować różeniec górski?
Różeniec górski jest ziołem łatwo dostępnym w aptekach i sklepach

zielarskich. Można go kupić pod postacią sproszkowanego lub ciętego korzenia (w formie naparu), tabletek lub nalewki, którą moż-

na przygotować samodzielnie w domu. Należy dawkować go ściśle według zaleceń na opakowaniu, gdyż ze względu na bezpośredni wpływ na układ nerwowy można go przedawkować. Przyjęcie zbyt dużej dawki różenca może spowodować

nadmierne pobudzenie, niepokój lub problemy ze snem. Poza tym, ze względu na brak badań w tym zakresie, nie powinien być stosowany przez kobiety w ciąży i podczas laktacji.

Pamiętaj: w przypadku objawów o dużym nasileniu (takich jak m.in. spadek nastroju, przemęczenie, problemy z pamięcią) należy skontaktować się z lekarzem, który przeprowadzi niezbędną diagnostykę. Różeniec górski może wspomagać funkcjonowanie organizmu, jednak nie zastąpi specjalistycznej terapii.

Alup

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

Łódź, dnia 02.08.2023 r.

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

zawiadamia, zgodnie z art. 33 ust. 1, w związku z art. 79 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(j.t. Dz.U. 2023 r., poz. 1094 ze zmianami, zwanej dalej: ustawą OOS), że na wniosek inwestora, prowadzone jest postępowanie pn. budowa hal logistycznych z zapleczeniami socjalno-biurowymi wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz parkingami dla samochodów osobowych i ciężarowych, układem dróg wewnętrznych oraz murów oporowych ul. Sanitariuszek dz. 786/1, 787/1 obręb G-53 Łódź, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 37 lit. b, d, pkt 54 lit. b, pkt 58 lit. b i pkt 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.). W postępowaniu tym przystąpiono do oceny oddziaływania przedmiotowej inwestycji na środowisko, w ramach której przedłożony został „Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko”. Z dokumentacją przedmiotowej sprawy można zapoznać się w siedzibie Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Departament Ekologii i Klimatu Urzędu Miasta Łodzi, Al. Piłsudskiego 100 w dniach od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Miasta Łodzi w dniach 07.08.2023 r. - 06.09.2023 r. (30 dni) po wcześniejszym umówieniu spotkania pod numerem telefonu (042) 638 47 11 lub (042) 272 63 31. W ww. terminie można składać uwagi i wnioski w formie pisemnej i ustnej. Informuje się, że Prezydent Miasta Łodzi jest organem właściwym do prowadzenia postępowania administracyjnego, rozpatrzenia uwag i wniosków oraz wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Organami właściwymi do dokonania uzgodnień są: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Sieradzu.

z up. PREZYDENTA MIASTA ŁODZI

Maciej Pachulski

Z-ca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Urzędu Miasta Łodzi

Administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Łodzi. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Macie Państwo prawo do dostępu i sprostowania danych, ograniczenia przetwarzania danych, usunięcia danych, wniesienia sprzeciwu i cofnięcia wyrażonej zgody, na zasadach określonych w ogólnym rozporządzeniu. Klauzula informacyjna jest dostępna na stronie www.bip.uml.lodz.pl pod każdą ze spraw realizowanych przez Urząd Miasta Łodzi.

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce
SERII KRZYŻÓWEK Z KORONĄ

Kolega kadeta	13	Ser z pleśnią	Odmiana jabłek	Brak zdecydowania, chwiejność	Karta dań w lokalu	Napięta w gitarze	Włókno na pończochy	Twain, pisarz	Konto osobiste w banku	Metro- polia ZEA	Teren budowy	Zupa rybna	
Imię Hitchcocka	9	Miasto koło Ostródy	5	Wyboista droga polna	Karciana gra	Strzał z wielu dział	Przykuwa do łóżka	Przybysze z innej planety	Większy od prusaka		Obok Dominikany	2	Drzewo owocowe z Chin
Dawniej o teściu	6	Bolesne uderzenie	8	Próchnica	Zespół Marka Grechuty	Podobny do winta	Żal za grzechy	Jednostka informacji kulturowej	Długowieczny krzew iglasty	10	Arena grzybobrania	Numer podatnika	
Post muzulmanina		Wziętka karciana	Szybka ucieczka	Taniec z Wiednia	Murzyn z powieści		1	Wisłocka		11	Technika barwienia tkanin	7	
Przyzwyczajenie		"Mona ...", portret		Prze-wodni mnichom	Polski tygodnik			Graniczy z Alabamą					
Kluchy				4									

Rozwiązaniem jest powiedzenie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

Naciera- jąca armia	Usuwa- nie usterek	Miks przypraw	Wiara w przeznaczenie	Członek yakuzy	Przy- prawa do zup	Luba Tarzana	Turner, piosenkarka	"... Roy" Waltera Scotta	Sieć sklepów meblowych	Wysoki, piskliwy głos	1	Prymi- tywne łożko, pryca
Bucha z kotła	2	Grupy społeczne	23	Osiedle Warszawy	15	Kot z bajki	Złomowisko samochodowe	Zagraża środowisku				9
20		Trzyma nerwy na wodzy	Markel, obecna kanclerz Niemiec	Imię Comaneci			Łotr, niegodziwiec		Hrabstwo w Anglii	Liczony w kasie sklepu	Zespół cyrkowców	Uroda dla poety
Pomost do cumowania		Niemiecki obóz jeniecki	Zgrzydła tłumacza	16	19		Odprawia ją kapłan	Dźwiękowiec				
Spuszczane urwisom					10		Morski ssak z kłami	Tyłną część okrętu	Strzelanie do rzutków	4	Służył do narkozy	Przeciwnie- legły obuchowi
Ćwicze- nie na drążku	3	Rodzinne parantele	5	Kubek na śmieci			10	...-puk, głośny odgłos	Ciągnie wilka do lasu		8	
	6		Leszek, szwejkolog				13	Mongol- ski pasterz	"Pan ...", utwór Orzeszkowej		11	Silny rumie- niec
												7

Rozwiązaniem jest przysłowie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

		2	1	7	6			
		7		4				
3		5			7	1	9	
1	5							3
			4					
4						6	5	
9	3	6			1			2
			4		8			
		4	3	2	5			

SUDOKU ŚREDNIE

5						3		8
		4		1	7			
2					9		1	
	8	6	7	5				
	1						6	
			1	8	9	5		
	4		8					5
			4	9		1		
3		8						9

SUDOKU ŚREDNIE

						2		
	3				1			4
			4	7		5	9	
3	8							6
	5	9				1	4	
2							3	8
	2	7		5	3			
6			9					8
		8						

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

HOROSKOP TYGODNIOWY

Koziorożec (22.12-19.01)

Nie bój się odważnych decyzji. Waleczny Mars nakłania, żebyś trudności wzięła za rogi i brnęła w zaparte. Od czwartku możliwa niepewność i drobne pogorszenie nastroju, ale spokojnie! Wszystko ma swoje uzasadnienie, pozwól gwiazdom działać.

Twój szczęśliwy dzień: środa.

Wodnik (20.01-18.02)

Baran będzie teraz jak wąż kusiciel – namawia do ryzyka i szybko zmyka, kiedy sprawy robią się poważne. Zachowaj zdrowy rozsądek i miej oczy szeroko otwarte. Po 9 sierpnia będziesz chodził z głową w chmurach, więc poproś zaradnego Byka o pomoc w ogarnięciu pracy.

Twój szczęśliwy dzień: wtorek.

Ryby (19.02-20.03)

Droga Rybo, pora szczerze spojrzeć na ostatnie tygodnie. Z czego jesteś zadowolona, a co trzeba jeszcze poprawić? Zrób sobie listę i porządnie zastanów się nad kolejnymi krokami. 10 sierpnia to dzień, w którym podejmiesz istotną decyzję – postaraj się przy niej pozostać.

Twój szczęśliwy dzień: niedziela.

Baran (21.03-19.04)

Odrobiłeś lekcję pokory i poczujesz ulgę. Przed Tobą relaks, koncerty, spotkania i dużo inspirujących rozmów. Być może spotkasz kogoś, kto zaimponuje Ci nie tylko tężyzną fizyczną, ale też swoim zaangażowaniem. Z decyzjami w temacie zdrowia poczekaj do drugiej połowy sierpnia.

Twój szczęśliwy dzień: poniedziałek.

Byk (20.04-20.05)

Zyskujesz na zaufaniu znajomych i coraz więcej osób chce Ci ufać. Nie zawieź ich, bo niebawem jedna z takich osób będzie Ci potrzebna w sprawach zawodowych. Po 12 sierpnia odczujesz upływ czasu i za wszelką cenę będziesz próbował zatrzymać bezliotny zegar.

Twój szczęśliwy dzień: czwartek.

Bliźnięta (21.05-20.06)

Będziesz teraz inspiracją dla innych – z podziwem spojrzą na Twoje zaangażowanie i braterstwo, nawet w trudnych chwilach. Jeśli planujesz wyjazd, sprawdź dobrze ubezpieczenie i wszystkie niezbędne formalności – gwiazdy lubią płatać figle.

Twój szczęśliwy dzień: niedziela.

Rak (21.06-22.07)

Twój wolny czas będzie zdominowany przez nową pasję. Przypadkiem odkryjesz temat, który bez reszty Cię wciągnie, być może nawet zarwiesz parę nocy i wydasz trochę pieniędzy. Nie szkodzi! Korzystaj z tej chwili, bo będzie początkiem fajnej przygody. W życiu romantycznym uważaj na Skropiona – stereotypy z czegoś wynikają.

Twój szczęśliwy dzień: sobota.

Lew (23.07-22.08)

Stop! Porzuć oskarżenia i domysły, z których nic nie wynika. Skup się na faktach i zacznij oceniać ludzi rozumem, nie sercem. Pora na romantyczne zagrywki wróci po 15 sierpnia, a do tego czasu trzymaj się tego, co pewne.

Twój szczęśliwy dzień: czwartek.

Panna (23.08-22.09)

Wielu pomyślności czeka Panny w pierwszej połowie sierpnia. Sprawdź koniecznie, czy osoba spod znaku Wagi naprawdę realizuje dane Ci obietnice. Do 10 sierpnia wyjaśnisz to, co długo Cię nurtowało, ale nie spodziewaj się rewolucyjnych wniosków. Działaj!

Twój szczęśliwy dzień: wtorek.

Waga (23.09-22.10)

Daj z siebie wszystko, a wszechświat odda Ci z nawiązką. Sprawy, które wymagają pilnej interwencji, potraktuj poważnie, a innym pozwól się powoli toczyć własnym rytmem. Od 12 sierpnia możliwe duże zaskoczenie. Nic dziwnego, niepozorny Saturn namiesza dookoła pewnej znajomości.

Twój szczęśliwy dzień: sobota.

Skorpion (23.10-22.11)

Dobrze się kłamię w miłym towarzystwie, ale kiedy spojrzysz prawdzie w oczy? Lepiej zrób to szybko i uniknij konsekwencji ze strony Wodnika. Jeśli planujesz większe zakupy, zrób je w drugiej połowie tygodnia. Po 13 sierpnia usłyszysz o sobie coś pochlebnego.

Twój szczęśliwy dzień: poniedziałek.

Strzelec (23.11-21.12)

Wszystkiego na raz się nie nauczysz. Jeśli masz ambicje naukowe, zacznij od tego, co najbardziej przyda Ci się w życiu zawodowym. Gwiazdy zachęcają do długofalowego myślenia, które przyniesie korzyści. Pamiętaj – nie wszystkie benefity są liczone w pieniądzu.

Twój szczęśliwy dzień: czwartek.

WIDZEW

Ravas – Nunes, Silva, Szota, Stępiński, Hanousek – Pawłowski (87' Ciganiks), Alvarez (61' Kun), Przybutek (68' Klimek), Terpiłowski (68' Zieliński) – Sanchez (61' Rondić)

FOT. WIDZEW (MARCIN BRYJA)

Deja vu Widzewa Łódź

Po zwycięskiej inauguracji w Ekstraklasie drużyna Widzewa czekała dwa najdalsze wyjazdy w sezonie. Z obu podopieczni Janusza Niedzwiedzia wrócili bez punktów. Widzew Łódź przegrał 1:2 z Jagiellonią Białystok, choć do przerwy prowadził po bramce Ernesta Terpiłowskiego.

Widzew Łódź do spotkania z Jagiellonią Białystok przystąpił bez żadnej zmiany w składzie. Porównania do meczu z Pogonią Szczecin na tym się nie kończą – to łodzianie otworzyli wynik spotkania, choć tym

razem strzelec bramki z ubiegłej kolejki wcielił się w asystenta. Bartłomiej Pawłowski w 36. minucie meczu kolejny raz pomknął lewym skrzydłem. Tym razem zdecydował się na wycofanie piłki przed szesnastką, gdzie na futbolówkę czekał Ernest Terpiłowski. Młody pomocnik Widzewa uderzył z pierwszej piłki, a ta po jego woleju zatrzepotała w siatce bramkarza gospodarzy. Gol Terpiłowskiego był ukoronowaniem niezłej połowy w wykonaniu widzów. Łodzianie często przejmowali kontrolę nad meczem, konstruując

akcje w ataku pozycyjnym. Aktywny na lewej stronie w ofensywie był Fabio Nunes, choć kij w tym przypadku miał dwa końce – ten defensywny nie wyglądał dla Portugalczyka korzystniej. Często jednak groźnie dośrodkowywał i próbował rozmontować defensywę Jagi do spółki z Pawłowskim. Jeśli Widzew stwarzał zagrożenie, to po akcjach tej dwójki, a także podaniach Frana Alvareza, np. tym w 41. minucie do Ernesta Terpiłowskiego, który mógł zanotować dublet. Uderzył jednak w Zlatana Alome-rovia, a z dobitką wsi-

zgiem Jordiego Sancheza bramkarz Jagiellonii również sobie poradził.

Druga połowa dla Jagi

W drugiej połowie im bliżej było końca spotkania, tym większa była przewaga gospodarzy. Widzeviacy zostali zepchnięci do obrony niskiej, a kibice z Łodzi mogli przeżyć deja vu. Podobne ustawienie kilka dni wcześniej skutkowało kolejnymi okazjami strzeleckimi Pogoni. Jagiellonia nie popisała się w tym meczu aż taką jakością piłkarską jak Portowcy, ale swoje szanse wypra-

cowała. Sygnałem ostrzegawczym był gol wprowadzonego w drugiej połowie Afimico Pululu, ale napastnik Jagi był na spalonym. Komplet punktów gospodarzom przyniosły ostatnie rzuty wolne. Najpierw strzał ze stojącej przed polem karnym Widzewa dał Jagiellonii rzut karny, bowiem został zablokowany ręką przez stojącego w murze Marka Hanouska. Henrich Ravas nie wy-czuł intencji strzelca

– Pululu tym razem już zdobył prawidłowego gola. Drugi rzut wolny przyniósł bramkę już bezpośrednio. Bartłomiej Wdowik uderzył w róg, przy którym stał Ravas. Zrobił to jednak na tyle mocno i celnie, że mógł się cieszyć z trafienia, a Jagiellonia – z trzech punktów.

BS

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że w dniach od 7 sierpnia 2023 r. do 28 sierpnia 2023 r. wywieszane będą na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 oraz zamieszczone na stronach internetowych Urzędu Miasta Łodzi (www.uml.lodz.pl) wykazy:

nieruchomości stanowiących własność Miasta Łodzi, położonych w Łodzi przy:

- ul. Długiej bez numeru, działka nr 128/4, obręb G-39 i działka nr 129/8, obręb G-49, KW LD1M/00365118/0 i LD1M/00311020/3, o łącznej pow. 744 m²,
- al. Edwarda Śmigłego – Rydza bez numeru i ul. Skierniewickiej 20, działka nr 1/68, obręb W-29 i działka nr 25, obręb W-28, KW LD1M/00033723/8, o pow. 846 m²,
- ul. Bulwarowej bez numeru, działka nr 497/24, obręb G-41 i działka nr 679/1, obręb G-42, KW LD1M/00061596/3, o pow. 3023 m²,
- ul. Złotno 29, działka nr 435/1, obręb P-5, KW LD1M/00370994/2, o pow. 660 m²,
- ul. Złotno 12, działka nr 491/1, obręb P-5, KW LD1M/00048641/7, o pow. 1484 m²

przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargu;

- ul. Zakładowej 143, działka nr 112/9, obręb W-37, KW LD1M/00045268/7, o pow. 101 m²
przeznaczonej do sprzedaży, w drodze bezprzetargowej na rzecz użytkownika wieczystego nieruchomości przyległej;

nieruchomości, w której udział Miasta Łodzi przeznaczony jest do sprzedaży, położonej w Łodzi przy:

- ul. dr. Mieczysława Kaufmana bez numeru, działka nr 772/1, obręb B-23, KW LD1M/00047518/9, o pow. 661 m².

ŁKS SIĘ PRZEŁAMAŁ!

Kibice Łódzkiego Klubu Sportowego mogą odechnąć z ulgą. Ich drużyna w końcu się przełamała i wygrała swój pierwszy mecz po powrocie do Ekstraklasy. Na własnym stadionie łodzianie pokonali Koronę Kielce 2:1. Dla Biało-Czerwono-Białych to dobry prognostyk przed zbliżającymi się derbami.

Mecz zaczął się niemrawo. Oglądaliśmy dużo walki w środku pola. Drużyny badały się nawzajem, ale miały też swoje okazje. Łodzianie nie pozwalali spokojnie rozgrywać piłki przyjezdnym i próbowali naciskać na przeciwnika. Niestety, za każdym razem, gdy ŁKS zbliżał się do pola karnego, kielczanie znajdowali sposób na zatrzymanie akcji. Obie strony popełniały przy tym dużo błędów, czekały na pomyłki przeciwnika i oddawały strzały głównie na wiat. I ŁKS w końcu się doczekał! Po dośrodkowaniu Hotiego kielczanin

faulował w polu karnym Macieja Śliwę. Sędzia Szymon Marciniak nie miał wątpliwości i od razu wskazał na 11. metr. Egzekutorem rzutu karnego był Dani Ramirez, który bezbłędnie umieścił piłkę w siatce i tym samym stał się pierwszym strzelcem gola dla ŁKS-u po powrocie do Ekstraklasy. Łodzianie wyszli na prowadzenie, co wyraźnie dodało im skrzydeł. Gospodarze utrzymywali się przy piłce i nie dawali szans Koronie na budowanie akcji. Dzięki temu łodzianom udało się utrzymać wynik aż do przerwy i do szatni schodzili z niewielką zaliczką.

Gol w doliczonym czasie gry

Dzięki prowadzeniu łodzianie mogli spokojnie zacząć drugą połowę i powoli budować akcje. Hoti śmieiej wchodził w pole karne Korony, ale brakowało dokładności. Z pewnością pomagał bardzo głośny doping kibiców, którzy licznie zameldowali się na stadionie przy

ście w łódzkiej bramce stał fantastyczny Bobek. ŁKS stanął przed dobrą okazją w 63. minucie. Zawodnik gospodarzy został sfaulowany blisko pola karnego. Sędzia poddyktował rzut wolny. Ramirez posłał piłkę prosto przed bramkę Dziekońskiego. Niestety Mieszko Lorenc nie pokonał bramkarza kielczan. Na domiar złego sędzia boczny uniósł wcześniej chorągiewkę, wskazując, że był spalony. Im bliżej było końcowego gwizdka, tym bardziej łodzianie opadali z sił. Do tego poważny błąd popełniła obrona. Louveau zagrał ręką w polu karnym, a sędzia po konsultacji VAR wskazał na 11. metr. Stadion zamarł. Bobkowi nie udało się uratować wyniku. Dalmau pewnie posłał piłkę do siatki i wyrównał. Rycerze Wiosny mieli minorowe nastroje. Czas nieubłagania mijał, a pomysłów na

przejęcie inicjatywy było niewiele. Aż do 9. minuty doliczonego czasu. Znow kluczowy okazał się stały fragment gry. Głowacki wykonywał rzut różny. Mądrze zagrał na dalszy słupek gdzie stał Tutyskinas. Litwin strzelił głową, a trybuny uniosły się w euforii. ŁKS wyszedł na prowadzenie w ostatnim momencie i zgarnął 3 punkty. Przełamanie ŁKS-u i pierwsza wygrana w tym sezonie to dobry prognostyk przed nadchodzącymi derbami Łodzi. Rycerze Wiosny z pewnością podejść do meczu z Widzewem w lepszych nastrojach i podbudowani psychicznie. Tym bardziej że rywale zza mecze ostatnie dwa mecze przegrali i mają taki sam dorobek punktowy jak ŁKS.

JB

EKSTRAKLASA
3. KOŁEJKA

ŁKS ŁÓDŹ **2:1** **KORONA KIELCE**

👤 Ramirez (28' K)   👤 Dalmau (88' K)
👤 Tutyskinas (99')

Tak Artemijus Tutyskinas cieszył się po zdobyciu decydującego gola!

ŁKS

- Bobek – Dankowski, Louveau, Flis, Głowacki
- Lorenc, Mokrzycki, Hoti (78' Tutyskinas)
- Śliwa (78' Głapł), Janczukowicz (55' Jurić), Ramirez (72' Marciniak)

Tabela na 06.08.2023, godz. 20:00

EKSTRAKLASA	M	G	PKT
1. Lech Poznań	3	5-2	7
2. Zagłębie Lubin	3	5-3	7
3. Pogoń Szczecin	2	3-1	6
4. Jagiellonia Białystok	3	6-5	6
5. Raków Częstochowa	2	5-2	4
6. Warta Poznań	3	4-3	4
7. Cracovia	2	3-2	4
8. Legia Warszawa	1	3-0	3
9. Ruch Chorzów	2	3-2	3
10. Widzew Łódź	3	5-6	3
11. Radomiak Radom	3	2-3	3
12. ŁKS Łódź	3	2-6	3
13. Stal Mielec	2	2-2	2
14. Piast Gliwice	3	1-2	2
15. Korona Kielce	2	2-3	1
16. Śląsk Wrocław	2	2-3	1
17. Górnik Zabrze	3	0-4	1
18. Puszcza Niepołomice	2	3-7	0

MISTRZ   PUCHARY   SPADEK

Mecz ŁKS-u z Koroną sędziował Szymon Marciniak

ŁÓDZKA POGODYNKA

PONIEDZIAŁEK

15°C

Imieniny
obchodzą:
Dorota, Kajetan,
Albert, Klaudia,
Konrad, Sykstus

07.08

WTOREK

19°C

Imieniny
obchodzą:
Cyprian, Dominik,
Emilian, Cyryl,
Helena, Izabela

08.08

Rodzinne miasto

TWÓRCY ŁODZI PRZEMYSŁOWEJ

Ostatnią, trzecią po Karolu Scheiblerze i Izraelu Poznańskim postacią, tworzącą Pomnik Twórców Łodzi Przemysłowej przy ul. Piotrkowskiej, jest Henryk Grohman, przedstawiciel z nieco późniejszej generacji zanego i zasłużonego dla miasta rodu łódzkich fabrykantów. Henryk urodził się 2 listopada 1862 r. w Łodzi jako najstarszy z czterech synów Ludwika Grohmana. Gdy miał 27 lat, przejął prowadzenie rodzinnej firmy po śmierci ojca w 1889 r. To postać wyjątkowa pośród fabrykantów – świetnie wykształcony, sprawny przedsiębiorca, ale również prawdziwy koneser i kolekcjoner dzieł sztuki, mąż stanu.

W trzeciej części cyklu przedstawimy nie tylko bardzo interesujący życiorys i aktywność Henryka Grohmana, ale także to, co po spolonizowanej, sławnej rodzinie pozostało. A liczyła się ona w rozwoju Łodzi na równi z Scheiblerami czy Poznańskimi.

agr

HENRYK GROHMAN

ŁÓDZKIE GAWĘDY

KUPIECKIE CENTRUM

Stare domy przy ul. Nowomiejskiej, zbudowane w latach 20. XIX w., z czasów osady sukienniczej Nowe Miasto i ważne miejsce handlowe... Widok z pocz. XX w.

Handlową dzielnicą Łodzi cały czas było Stare Miasto – Stary Rynek i ul. Nowomiejska. Tam w poł. XIX w. prosperowało 40 sklepów, w których można było kupić towary włókiennicze, żelazne, szklane, materiały farbiarskie, korzenie, świece, mydło, śledzie, sól, żywność, trunki krajowe i zagraniczne. Na ulicach rozstawiano stragany z owocami, kwiatami i żywnością, czasem chodnik zajmowały gliniane garnki. Handel zaczął się rozwijać także wzdłuż ul. Piotrkowskiej, gdzie szybko rosło zaludnienie i wzrastał ruch uliczny, ale jeszcze w 1850 r., gdy w całej Łodzi było 120 sklepów, na Piotrkowskiej działało ich tylko 24. Po wschodniej (dziś parzystej) stronie ulicy znajdowało się 15 sklepów: trzy pomiędzy Rynkiem Nowego Miasta a ul. Cegielnianą, 12 między ul. Krótką (ul. Traugutta) a Górnym Rynkiem.

Po zachodniej stronie ul. Piotrkowskiej było dziewięć sklepów: dwa za Rynkiem Nowego Miasta, przed ul. Zawadzka, (ul. Próchnika) i siedem od ul. Zielonej do ul. Czerwonej. Pozostała część sklepów była ulokowana na rogach przecznicy Piotrkowskiej. Przeważały „handle towarów korzennych”, ryb i śledzi, mydła i świec, a także materiałów farbiarskich, przędzy i wyrobów włókienniczych. W wielu sklepach występował mieszany asortyment, czyli „mydło i powidło”. Przykładowo kupiec Karol Gehlig, mający sklep we własnym domu przy ul. Piotrkowskiej 215, sprzedawał od 1842 r. „towary korzenne”, materiały farbiarskie, przędzę i tkaniny „łokciowe” bawełniane, a Józef Petzold pod nr. 281 miał „handel towarów korzennych i materiałów farbiarskich”. agr

KARTKA Z KALENDARZA

NASZE DYSKOBOLKI

7 sierpnia 1988 r.

zawodniczka Startu Łódź – Renata Katewicz (ur. 2 maja 1965 r. w Kaniczkach k. Kwidzyna) – ustanowiła wciąż aktualny rekord Polski w rzucie dyskiem – 66,18 m. Uczestniczyła w mistrzostwach świata i mistrzostwach Europy. W 1993 r. sięgnęła po złoty medal Uniwersjady. W tym samym sezonie zajęła trzecie miejsce w pucharze Europy. Jest dwukrotną olimpijką (Seul 1988 r. i Atlanta 1996 r.). Osiem razy stawała na najwyższym podium mistrzostw Polski (od 1985 do 1997 r.) i czterokrotnie

Renata Katewicz (u góry) i Jadwiga Wajsówna na olimpiadzie w Berlinie w 1936 r.

ustanawiała rekord kraju. W czasie swojej kariery startowała m.in. w barwach LKS-u Kwidzyna,

Startu Elbląg czy właśnie Startu Łódź.

Łódzki rekord w rzucie dyskiem, niepobity od 35 lat, stanowi ciekawostką sportową, ale nawiązuje jednocześnie do bogatych tradycji lekkoatletycznych naszego miasta, także w rzucie dyskiem pań.

Warto wspomnieć choćby Jadwigę

Wajsównę (ur. 30 stycznia 1912 r. w Pabianicach), która w 1934 r. odniosła zwycięstwo w tej dyscyplinie na Światowych Igrzyskach Kobiet w Londynie i reprezentowała Polskę na igrzyskach olimpijskich. W 1932 r. w Los Angeles zdobyła brązowy medal wynikiem 38,74 m, a w 1936 r. w Berlinie została srebrną medalistką z wynikiem 46,22 m, poprawiając własny rekord Polski, który został pobity dopiero 20 lat później. W 1949 r. została trenerką w ŁKS-ie i jednocześnie reprezentowała jego barwy do 1958 r. Zmarła 1 lutego 1990 r. w rodzinnych Pabianicach.

agr

GALERIA ŁÓDZKICH KAMIENIC I DETALI

Detal architektoniczny na fasadzie kamienicy przemysłowca Dawida Prussaka przy ul. Zachodniej 105, zbudowanej w 1986 r. wg projektu Gustawa Landaua-Gutentegera

LEBERKA TO NIE PASZTETOWA! ŁÓDZIANIZMY

Sezon grillowy w pełni, ale warto wspomnieć, że tradycyjnymi łódzkimi przysmakami i zakąskami nie były pieczone. Królowały raczej najprostsze podro-

choć w marketach nadal jest popularna pasztetowa, to jest to ponoć coś innego niż dawna, ciemnoróżowa kielbasa z przewagą wątroby, a nie bułki, kaszy manny czy innych wypełniaczy. Poza tym leberka była

by, np. leberka (z niem. „Leberwurst”), czyli kielbasa wątrobianą.

We wspominkach łódzian często pojawia się ten właśnie smak oraz lekki żal, że teraz prawdziwej leberki już nie ma, a ta dawniej to była prima, gdy np. na kolację podawano chleb gryskowy z rodzynkami i po kawałku wątrobianki.

ręcznym wyrobem masarzy, których fach uznawany był za prawdziwe rzemiosło.

Tradycyjne, szybkie poczęstunki na piknikach czy okazjonalnie w domu składały się w Łodzi przeważnie z wódki, a do tego na zakąskę serwowano kielbasę na zimno lub gorąco, a nade wszystko: salceson, czarne, kaszanke, no i oczywiście grubo krojoną leberkę, wspieraną smakiem małosolnych ogórków! agr

ŁÓDŹ.pl
DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Kolejne wydanie w środę
9 sierpnia